

Datum:
2026-09-09

Diarienummer:
AMN-2026-00464

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Arbetsmarknadsnämnden

Handläggare:
Ingrid Edberg

Verksamhetsinformation om sfi

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Ärendet avser information om SFI-verksamheten och projektet Sänkta trösklar inom arbetsmarknadsförvaltningens vuxenutbildning. Underlaget redogör för hur vuxenutbildningen stärker utbildningsinsatser för personer med kort utbildningsbakgrund genom bland annat Bransch SFI, Yrkes SFI och mötesplatsen NyFiket. Därutöver presenteras aktuella utvecklingsområden inom SFI, såsom nya regelverk, nya kursplaner, utökad undervisningstid och förberedelser inför vård- och omsorgsutbildning i egen regi.

Beredning

Ärendet har beretts av arbetsmarknadsförvaltningen.

Föredragning

I arbetsmarknadsnämndens uppföljning av verksamhetsområden ingår att löpande informera nämnden om utvecklingen inom vuxenutbildningen. Detta ärende ger en samlad bild av arbetet inom svenska för invandrare (SFI) och projektet Sänkta trösklar.

Underlaget beskriver hur SFI-verksamheten arbetar för att stärka utbildningsinsatserna för personer med kort utbildningsbakgrund och öka möjligheterna till vidare studier och etablering på arbetsmarknaden. Särskilt fokus läggs på utbildningsinsatserna Bransch SFI och Yrkes SFI, där språkutveckling kombineras med arbetslivsorientering, studie- och yrkesvägledning samt praktknära inslag.

Ärendet redovisar också erfarenheter från projektet Sänkta trösklar och mötesplatsen NyFiket, vars syfte är att minska social isolering och sänka trösklarna till studier, kommunala stödinsatser och arbetsmarknaden för personer som står långt från utbildning och arbete.

Vidare informeras nämnden om aktuella utvecklingsområden inom SFI. Dessa omfattar bland annat anpassningar till nya nationella regler för studietid inom SFI, införandet av nya kursplaner, utökad undervisningstid för elever med kort studiebakgrund, förberedelser inför vård- och omsorgsutbildning i egen regi samt planerade språkstärkande insatser inom ramen för aktivitetskravet.

Informationen syftar till att ge nämnden en bild av pågående utvecklingsarbete och kommande förändringar inom SFI-verksamheten. Ärendet föranleder inga ytterligare åtgärder och föreslås läggas till handlingarna.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 9 september 2026.
- Bilaga 1, Information om SFI och projektet Sänkta trösklar

Arbetsmarknadsförvaltningen

Helena Clementson
Förvaltningsdirektör

Arbetsmarknadsförvaltningen

Bilaga 1

Handläggare:

Hannah Fahlgren, Ulrika Lundqvist

Information om SFI och projektet Sänkta trösklar

Detta underlag redogör för hur Arbetsmarknadsförvaltningens vuxenutbildning arbetar med att uppfylla målen med att förstärka utbildningsinsatserna riktade till individer med kort utbildningsbakgrund. Den första delen visar hur vi utvecklar undervisning för att fler ska välja yrkesinriktade utbildningar inom SFI. Den andra delen presenterar projekt Sänkta trösklar som är ett lyckat exempel på hur individanpassat stöd och insatser kan lotsa människor till studier och/eller arbetsliv för allra första gången.

Underlaget avslutas med en sammanfattning av de nyheter och utvecklingsområden som berör SFI.

Bakgrund

Från den 1 februari 2026 är SFI en egen enhet som har ansvar för utbildning i svenska för invandrare och för samhällsorienteringen. Enheten är även involverad i ett flertal projekt som alla syftar till att stötta individer att hitta en väg in till studier. Enhetsrektor leder arbetet tillsammans med tre biträdande rektorer med olika ansvarsområden.

Tabellen nedan visar strukturen för kurser och studievägar inom SFI:

Studieväg 1	Studieväg 2	Studieväg 3
Kurs 1D	Kurs 2D	Kurs 3D
Kurs 1C	Kurs 2C	Kurs 3C
Kurs 1B	Kurs 2B	
Kurs 1A		

Ett starkt fokus för enheten är, förutom ordinarie språkutbildning, att stärka insatserna riktade till individer med låg utbildningsbakgrund och att öppna upp vägar till olika yrkesområden. SFI erbjuder undervisning förmiddag, eftermiddag, kväll och helg för att elever ska kunna arbeta och studera samtidigt. Den senaste satsningen är Bransch SFI och Yrkes SFI. Traditionell SFI undervisning utgår från det vardagsnära och yrkes SFI förflyttar fokus från det vardagsnära till en tänkt arbetsplats och hela undervisningen färgas av vokabulär, situationer och dialoger som alla hämtas från arbetslivet.

Bransch SFI

Bransch SFI riktar sig till elever med kort skolbakgrund 0–6 år och som precis har börjat studera svenska. Många av dem står långt ifrån arbetsmarknaden. Språkliga brister finns naturligtvis men kursen syftar även till att stötta elevernas frågor ur ett kulturellt och socialt perspektiv såväl som att stärka elevernas syn på deras egen förmåga.

Kursen är tematisk och går igenom olika branscher, exempelvis kök, lager, vård och barnomsorg. Under kursens gång genomförs studiebesök för att få en autentisk bild av olika yrken. Studie- och yrkesvägledare genomför workshops med syftet att utmana invanda yrkesnormer. Varje elev träffar en studie- och yrkesvägledare för ett fördjupat samtal om vägen vidare. Bransch SFI startar processer om elevens framtida yrkesliv i Sverige och är samtidigt en förberedelse för nästa steg som är Yrkes SFI. Idag studerar 65 elever på Bransch SFI.

Yrkes SFI

Efter Bransch SFI är det möjligt att gå vidare till Yrkes SFI. Här är tanken att eleverna snabbare ska lära sig svenska genom en känsla av sammanhang och samtidigt prova olika yrken och fortsätta utmana invanda mönster och normer. Även Yrkes SFI riktar sig till elever med låg utbildningsbakgrund. Det är ett samarbete med arbetsmarknadsenheten för att också ge eleverna språkpraktikplatser. I undervisningen integrerar lärarna elevernas erfarenheter på arbetsplatsen i undervisningen för att skapa ett tydligt sammanhang mellan skola och arbete.

Genomströmningen i kursen är lika hög som i andra SFI-kurser men den märkbara skillnaden är att elever får visstidsanställningar samt märkbara stegförflyttningar i elevernas uppfattningar kring deras roll på arbetsmarknaden och val av arbete.

Vård-och omsorgsutbildning i egen regi

Från oktober 2027 övergår vård- och omsorgsutbildningen helt i egen regi. Vi ser här möjligheter att en av våra SFI-kurser på D-nivå blir en förberedande kurs för elever som planerar att studera vård-och omsorgsutbildningen efter avslutade SFI-studier.

Det skulle innebära ett närmare samarbete mellan SFI- och vård-och omsorgsutbildningen. SFI-kursens fokus blir då ett språkstärkande innehåll och kunskaper inom vård- och omsorgsyren för att bidra till att öka genomströmningen och minska avhopp under studier mot undersköterska.

NyFiket – projekt Sänkta trösklar till studier

Med utgångspunkt i områdesarbetet i Gränby startade ett samarbete mellan kommunledningen, förskolan Von Bahr, Kultur och fritid och arbetsmarknadsförvaltningen/Komvux i form av Mötesplats NyFiket. Mötesplatsen är en lokal som är tillgänglig för olika kommuninvånare, med syftet att sänka trösklarna till SFI, övriga utbildningar inom Komvux och till kommunens olika verksamheter och stödsatser. Mötesplatsen har bidragit till att bryta social isolering för flera individer som annars mest vistas i hemmet. Lokalen finns på Von Bahrs förskola och har stått tom på grund av minskat antal barn, så syftet är samtidigt ett steg i effektivt lokalutnyttjande och en satsning på fler barn till förskolan. Bemanningen på mötesplats NyFiket utgörs till största delen av de roller som Komvux bidrar med genom projektet Sänkta trösklar men även sagoinsamling med en bibliotekarie en eftermiddag i veckan. Vissa tider har även en utbildnings- och jobbcoach varit på plats och personal på förskolan.

På gång

Skärpta krav inom SFI

Den 1 januari 2026 infördes en treårsregel som innebär att när elever väl startar sina studier på SFI så har den tre år på sig att klara sina studier oavsett avbrott eller studieuppehåll. Elever som förväntas klara sina studier men behöver mer tid kan beviljas förlängd studietid. Erfarenhet visar att det är just elever med låg utbildningsbakgrund som behöver mer tid. Elever med avslutad grundskola eller mer klarar ofta sina studier inom tre år redan idag.

För att få förlängda studier krävs att eleven visar att den utvecklas i en rimlig takt samt har god närvaro. Då kan studier förlängas av rektor med ett halvår i taget upp till tre år till.

Nya kursplaner för SFI

Från 1 januari 2027 ändras kursplanerna för SFI. De får samma format som övriga kurser på Komvux med ett tydligt uttalat syfte, ett centralt innehåll, verksamhetspoäng samt betygskriterier. Innehållet i kurserna har inte ändrats så mycket men de har fått konkreta exempel och tydligare avgränsningar. Verksamhetspoängen indikerar hur länge en kurs förväntas pågå vilket gör det möjligt för en lärare att uppskatta elevers utveckling på ett mer konkret sätt än innan. Det centrala innehållet och betygskriterierna liknar dagens kursplaner. Den största skillnaden är att nya kursplanerna specificerar olika undervisningsområden såsom till exempel källkritik eller digitala resurser såsom hur datorer, telefoner och appar fungerar. Mycket av detta görs redan i dag men nu införs det som obligatoriska moment.

Utökad tid SFI

Med anledning av treårsregeln vill vi hjälpa elever med kort studiebakgrund att få så mycket undervisning som möjligt. Vi har därför ökat våra obligatoriska lektioner från 15 till 20 timmar för de med kortast studiebakgrund. Innehållet består av att förstå matematiska begrepp där elever ofta har en matematisk förståelse men saknar ord. Det andra området är förstärkt lästräning och det tredje området innefattar digital kompetens där syftet är att eleverna ska kunna integrera digitala tekniker i sin vardag för ökad självständighet med sikte på en ökad grad av anställningsbarhet.

SFI förbereder för vård och omsorg

Utifrån nämndens beslut förbereder avdelningen hemtagande av vård- och omsorgsutbildningen i egen regi. Ett samarbete mellan enheterna (yrkesutbildning och SFI) har påbörjats för att ytterligare stärka infärgning mot vård. Detta för att på bästa sätt förbereda elever för nästa steg i utbildningen.

Språkstärkande block inom ramen för aktivitetskravet

Från den 1 juli 2026 är kommuner skyldiga att ge individer en heltidslösning när de beviljas försörjningsstöd. Tillämpningen måste som senast genomföras i oktober och som en del av en heltidslösning kommer SFI att bidra med språkstärkande block inom dessa ramar. Exempel på innehåll kan vara att stärka upp den digitala kompetensen för att klara av digitala arbetssätt, stärka kunskaper om hur arbetsmarknaden fungerar, ge grundläggande kunskaper i arbetsrätt, muntlig kommunikation samt hållbar hälsa där syftet är att stärka individers välbefinnande och självförtroende. Samtliga kurser genomsyras av ett SFI-perspektiv där temat blir grunden för språkutveckling.